

Sygn. akt VIII Gz 79/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy, VIII Wydział Gospodarczy, w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Wojciech Wołoszyk

Sędziowie: SO Wiesław Łukaszewski

SR del. Artur Fornal (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 21 sierpnia 2015 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółka Akcyjna w W.

przeciwko M. K.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 11 czerwca 2015 r. o oddaleniu wniosku o zawieszenie postępowania egzekucyjnego (sygn. akt VIII GC 1558/13)

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VIII Gz 79/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 11 czerwca 2015 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy oddalił wniosek pozwanej M. K. o zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko niej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu J. K. (sygn. akt KM 720/14) na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wydanego w niniejszej sprawie wyroku zaocznego z dnia 4 grudnia 2013 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 3 marca 2014 r.

W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia Sąd pierwszej instancji podkreślił, że zawieszenie postępowania egzekucyjnego na wniosek dłużnika nastąpić może wyłącznie w wypadkach enumeratywnie wymienionych w przepisach. Ulega ono zawieszeniu jeżeli sąd uchylił natychmiastową wykonalność tytułu lub wstrzymał jego wykonanie albo gdy dłużnik złożył zabezpieczenie konieczne według orzeczenia sądowego do zwolnienia go od egzekucji (art. 820 k.p.c.), a sąd może o tym postanowić także wówczas gdy złożono skargę na czynności komornika lub zażalenie na postanowienie sądu (art. 821 § 1 k.p.c.). W ocenie Sądu Rejonowego skoro nie zaszła żadna z podanych przesłanek zawieszenia wniosek pozwanej podlegał oddaleniu.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła pozwana domagając się jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji. Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła :

- naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 820 i art. 821 § 1 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, w sytuacji gdy pozwana wskazała odmienną podstawę zawieszenia postępowania, a ponadto art. 139 § 5 i art. 820⁽³⁾

§ 1 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie, w sytuacji gdy przedstawione dowody uzasadniały udzielenie interesom pozwanej ochrony na tej podstawie,

- nierozpoznanie istoty sprawy poprzez bezzasadne pominięcie pisma pozwanej z dnia 20 czerwca 2014 r. (stanowiącego uzupełnienie pisma z dnia 4 czerwca 2014 r.), w którym domagała się ona wydania jej przez Sąd zaświadczenia zgodnie z art. 139 § 5 k.p.c.

W uzasadnieniu skarżąca podniosła, że zaskarżone orzeczenie nie uwzględnia obowiązującego stanu prawnego, odwołano się w nim bowiem do regulacji sprzed nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego, która weszła w życie w dniach 3 maja 2012 r., a także w dniu 7 lipca 2013 r. W konsekwencji Sąd pierwszej instancji do dnia wniesienia zażalenia nie rozpoznał także odrębnego wniosku pozwanej – zawartego w jej piśmie z dnia 20 czerwca 2014 r. – w którym domagała się ona wydania zaświadczenia o którym mowa w art. 139 § 5 k.p.c., niezbędnego do zawieszenia postępowania egzekucyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Zażalenie pozwanej okazało się uzasadnione.

W niniejszej sprawie rozważeniu w pierwszej kolejności podlegać musi kwestia, czy Sąd pierwszej instancji był uprawniony do merytorycznego rozpoznania wniosku pozwanej o zawieszenie postępowania egzekucyjnego – prowadzonego przeciwko niej na podstawie wydanego przez ten Sąd w procesie tytułu wykonawczego (wyroku zaocznego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności). Nie budziła natomiast wątpliwości sama dopuszczalność zażalenia, skoro przysługuje ono na każde postanowienie sądu wydane co do zawieszenia postępowania egzekucyjnego (art. 828 k.p.c.).

W art. 818 § 1, art. 819 § 1 i art. 820 k.p.c. ustawodawca określił, iż zawieszenie postępowania egzekucyjnego należy do organu egzekucyjnego, zgodnie zaś z regulacją zawartą w art. 758 i art. 759 § 1 k.p.c. w sprawach egzekucyjnych – a niewątpliwie takiej sprawy dotyczy kwestionowane rozstrzygnięcie – co do zasady organem takim jest komornik, za wyjątkiem czynności zastrzeżonych dla sądu.

Zasadą jest zatem, że organem uprawnionym do oceny przesłanek zawieszenia postępowania egzekucyjnego (a także do jego umorzenia, czy wstrzymania) jest – w zależności od rodzaju dokonywanej czynności – komornik lub właściwy sąd prowadzący egzekucję.

Zauważyć należy, że w art. 820⁽³⁾ § 1 k.p.c. (obowiązującym od dnia 7 lipca 2013 r.) dodatkowo przewidziano, iż to komornik zawiesza na wniosek dłużnika postępowanie prowadzone na podstawie tytułu wykonawczego w postaci zaopatrzonego w klauzulę wykonalności wyroku zaocznego, nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym, upominawczym albo elektronicznym postępowaniu upominawczym, jeżeli dłużnik przedstawi zaświadczenie określone w art. 139 § 5 k.p.c., z którego wynikać będzie, że wyrok zaoczny lub nakaz zapłaty został doręczony na inny adres aniżeli miejsce zamieszkania dłużnika ustalone w postępowaniu egzekucyjnym.

Z kolei w art. 820⁽²⁾ § 1 k.p.c. (dotyczącym egzekucji prowadzonej na podstawie tytułu wykonawczego w postaci zaopatrzonego w klauzulę wykonalności orzeczenia sądu wydanego w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń), a także w art. 821 § 1 k.p.c. (w przypadku gdy złożono skargę na czynności komornika lub zażalenie na postanowienie sądu) wskazano, iż zawiesić postępowanie egzekucyjne może Sąd, przy czym wskazuje się, że w tym ostatnim przypadku będzie to sąd właściwy do rozpoznania tych środków zaskarżenia, który powinien rozważyć prawdopodobieństwo zasadności skargi albo zażalenia oraz ewentualną szkodę, jaka na skutek dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego mogłaby wyniknąć dla dłużnika. W niniejszej sprawie jednak dłużniczka (pозwana) wnosząc o zawieszenie postępowania egzekucyjnego nie wystąpiła ze skargą na czynności komornika ani też z zażaleniem na postanowienie sądu.

Mając to na uwadze przedmiotowe rozstrzygnięcie należy ocenić jako przedwczesne i do tego podjęte przez organ do tego nieuprawniony. Z samego bowiem faktu wydania przez Sąd pierwszej instancji tytułu wykonawczego – tj. nadania wydanemu przez ten Sąd wyrokowi zaocznemu klauzuli wykonalności na podstawie art. 781 § 1 w zw. z art. 777 § 1 k.p.c. – nie można w żadnym razie wyprowadzać jego kompetencji do decydowania o dalszym toku prowadzonego na podstawie tego tytułu postępowania egzekucyjnego. Niezależnie od powyższego należy przypomnieć, że także i w obecnym stanie prawnym nie budzi żadnych wątpliwości, że sąd gospodarczy nie jest sądem egzekucyjnym (zob. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 1992 r., III CZP 74/92, OSNC 1992, nr 12, poz. 229).

Jedynie na marginesie odnieść się należy do twierdzeń skarżącej dotyczących nierozpoznania przez Sąd jej wniosku o wydanie zaświadczenia w trybie art. 139 § 5 k.p.c., stwierdzającego, że wyrok zaoczny został uznany za doręczony na oznaczony adres – pomimo niepodjęcia przesyłki przez pozwaną – z uwagi na bezskuteczny wpływ terminu do odbioru pisma po dwukrotnym jej awizowaniu (art. 139 § 1 k.p.c.). Jak to ustalił Sąd Okręgowy wniosek w tym przedmiocie został uwzględniony przez Sąd pierwszej instancji na posiedzeniu niejawnym w dniu 12 września 2014 r., a jedynie na skutek oczywistej omyłki stosowne zaświadczenie doręczone zostało nie skarżącej, lecz pełnomocnikowi powoda (zob. k. 203 i 207 akt sprawy).

Sąd Rejonowy, po przekazaniu mu sprawy wobec uchylenia zaskarżonego postanowienia, powinien zatem przedmiotowy wniosek – dotyczący postępowania egzekucyjnego i skierowany do sądu zamiast do komornika – przekazać właściwemu organowi egzekucyjnemu (komornikowi) na zasadzie zastosowanego per analogiam art. 800 § 2 k.p.c. (zob. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 1996 r., III CZP 185/95, OSNC 1996, nr 4, poz. 54; a także S. Dalka glosa do ww. uchwały [w] Problemy egzekucji sądowej 1996/18/5). Nie budzi wątpliwości, że w takim przypadku nie ma zastosowania przepis art. 200 § 1 k.p.c. – przewidujący przekazanie sprawy sądowi właściwemu w przypadku stwierdzenia przez sąd swej niewłaściwości – co wyłącza możliwość podjęcia decyzji w tym przedmiocie na obecnym etapie postępowania przez Sąd drugiej instancji. Uzasadnione jest ponadto niezwłoczne doręczenie pozwanej zaświadczenia wydanego zgodnie z jej wnioskiem przez Sąd Rejonowy na podstawie art. 139 § 5 k.p.c. (k. 203 akt sprawy).

Mając na uwadze przytoczone okoliczności Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.